

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2023; 9(1): 259-261

© 2023 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 12-01-2023

Accepted: 16-02-2023

ಮಮತಾ

ಮಮತಾ, ಕನ್ನಡ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಶ್ರೀ
ಶಾರದಾ
ಕಾಲೇಜು, ಬಸ್ರೂರು

ಡಾ.ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರ 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು' ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಪರಿಚಿಂತನೆಗಳು

ಮಮತಾ

ಪೀಠಿಕೆ

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ, ಕರಾವಳಿಯ ಭಾಗದ ಹೆಸರಾಂತ ಬರೆಹಗಾರ್ತಿ ಡಾ.ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ಮನೆಮಾತಾದವರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯ ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ ಸಾರಾ ಅವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಲುಗಿ ಹೋದ ಮಹಿಳೆಯರ ಧ್ವನಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಓದುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ ಸಾರಾ ಅವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಹಿಳೆ ಅನುಭವಿಸುವ ಶೋಷಣೆ, ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಲೇಖನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು' ಕಥಾಸಂಕಲನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರಾ ಅವರು 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು' ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ "ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ ನಡೆದ ಹಾಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಕಥೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮಾಜದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವೈವಾಹಿಕ ಬದುಕು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾಳಜಿ ನನ್ನದು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೋಷಣೆ, ಧ್ವನಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಅವರ ನೋವುಗಳು ಇವೆಲ್ಲವು ನನ್ನ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಈವರೆಗೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಮಾಜದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಡೆಗೆ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು' ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನೆಂಟು ಕತೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಮೊದಲನೇ ಕತೆ 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು'. ಕಥಾನಾಯಕಿ ಸಮೀರಾ. ಆಕೆಯ ಪತಿ ಶಬೀರ್. ದೂರದ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ದಿನ ಕಳೆದಿದ್ದಳು ಸಮೀರಾ. ಕಾರಣ ಅವಳ ತಾಯಿ(ಹೆರುವ ಯಂತ್ರದಂತೆ) ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು, ಬಾಣಂತನದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮೀರಾ. ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕು ಅವಳ ಮನೋರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಸತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮದುವೆ, ಅವಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷವಾಗಿರುವ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಐದಾರು ಮಕ್ಕಳು, ಪತಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬೇರೆ ಜಗತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಕೆಲಸ- ಅದರಲ್ಲೂ ಅಡುಗೆ, ಮನೆಕೆಲಸ(ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಹೊರಕೆಲಸ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆದು.) ತಂದೆ,ತಾಯಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊರಳೊಡ್ಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಸಮೀರಾ ಒಮ್ಮೆ ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ, ಅವಳ ತಾಯಿ ಫಾತಿಮಾ ಯೋಚಿಸುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. "ಅಲ್ಲ, ಈ ಹುಡುಗಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ? ಹಾಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಘೋಷವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಹುಡುಗಿ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ? ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ

Corresponding Author:

ಮಮತಾ

ಮಮತಾ, ಕನ್ನಡ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಶ್ರೀ
ಶಾರದಾ
ಕಾಲೇಜು, ಬಸ್ರೂರು

ಎಷ್ಟು ಜನ ಗಂಡಸರು ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಈಕೆಗೆ ಏನು ತಲೆ ಕೆಟ್ಟದೆಯೇ? ಇವಳ ತಂದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲುವು ಪುಡಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವರೆ? ಹಾಗೆಯೇ ಸಮೀರಾಳ ತಂದೆ ಹಸನ್‌ಬ್ಯಾರಿಯು ಶಬೀರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. “ಶಬೀರ್ ನೀನು ಗಂಡಸು, ಏನೂ ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ಆದರೆ ಸಮೀರಾ ಹೆಣ್ಣು. ಆಕೆಗೆ ಇಂತಹದಲ್ಲಾ ರುಚಿ ಹತ್ತಿಸಿದರೆ ಅವಳ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಸಿನೆಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕಾಲಿನ ಚಪ್ಪಲಿಯಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಕೆಂದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೇಡವಾದಾಗ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ? ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲೇ ಇಡಬೇಕು.” - ಈ ತರಹದ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನತೆಯ ಕರಾಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿತ್ರಣ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಯತ್ನ ಗಮನಾರ್ಹ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಮೀರಾಳ ತಾಯಿ, ಅತ್ತೆಯ ಸ್ವಭಾವ, ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಿನೆಮಾ ನೋಡಲು ಶಬೀರ್ ತಾಯಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗ, ಸೊಸೆ ಸಿನೆಮಾ ನೋಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಮೀರಾಳ ತಾಯಿಗೆ ಮಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಗಂಡ ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದು, ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ- ಉದ್ಯೋಗ, ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ತಂದು, ನೀರಿನಂತೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆ ‘ಜನನ’. ಕಥಾನಾಯಕಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಜನನ. ಕಥಾನಾಯಕಿ ಕಲಿಯುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ. ಗಂಡನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ತಾಳಿ ಇಬ್ಬರು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರಗಳು. ಆಸ್ತಿ ಕೊಡದ ಕದೀಜಾಳ ಅಣ್ಣಂದಿರ ಮೇಲೆ ಕೋಪದಿಂದ ತವರಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳುನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡ. ಕೊನೆಯ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯ ಗಂಡ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದ ಚಿತ್ರಣ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ತುಂಬಾ ಓದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತಳಾಗು; ಬುದ್ಧಿವಂತಳಾಗು ನಿನ್ನ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀನೇ ಸಂಪಾದಿಸು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಿ .

ತಾನು ಸಾಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ಸುಮಯ್ಯಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ತನ್ನಾಸೆಯನ್ನು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಕದೀಜಾ ಹೇಳಿ ಸಾಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಂಬಲ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯ ಅನುಭವಿಸುವ ನೋವಿನ ಚಿತ್ರಣ, ಹುಟ್ಟಿನ ಹಿಂದೆ ಅಸಾಧ್ಯ ನೋವು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ಗಂಡಸರೆಂದರೆ ಹಾಗೇ ಮಗೂ ಒರಟೊರಟು. ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಪ್ರಾಯ ಕೊಂಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೇನಂತೆ ? ಊಟ ಉಡುಗೆಗಂತೂ ಏನೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗದು, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅದು ತಾನೇ ಮುಖ್ಯ”

ಕದೀಜಾಳ ಪತಿಯ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿ ಆಯುಷಾಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾಸಿನ ಸರ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದಾಗ “ಅದು ನನಗೆ ಬೇಕು” ಎಂಬ ಅವಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಧ್ವನಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇರುವ “ವಿಷ ಉಣಿಸುವವರು” ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ದೃಢಚಿತ್ತದ ಚಿತ್ರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಮುವಾದದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇದೆ.

ಕಥೆಯು ಆಸ್ವತ್ತೆಯ ಚಿತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಫರ್ ತಾಯಿಗೆ ಒಬ್ಬನೆ ಮಗ ತಂದೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದವ ಪುನ:

ಹಿಂದುರುಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ತಾಯಿ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಗನ ಸಾಕಿದ್ದಳು.

ಇನ್ನೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ಚಿತ್ರಣ ಇವರ ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತನಾದವ ಮಾಧವ ಆತನ ತಂಗಿ ನಳಿನಿ ಅವನ ತಾಯಿ ಶಾರದಮ್ಮ ಎರಡು ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲೂ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇತ್ತು. ನಳಿನಿ ಮತ್ತು ಶಾರದಮ್ಮ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಾಧವ ಜಾಫರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆನಂತರ ಕಥೆ ತಿರುವು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೂವರು ಸಿನೆಮಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಕೋಮುವಾದ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಮಾಧವನ ಮನಸ್ಸು ಕೋಮುವಾದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದರೆ, ನಳಿನಿ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿನ ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಸಲಿಗೆ, ಸಹೋದರನೆಂಬ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಕೋಮುವಾದದ ದಳ್ಳುರಿಗೆ ಮಾಧವನ ಸಾವಾದರೆ, ಜಾಫರ್‌ನ ಮನೆ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ತಾಯಿ ನಾಪತ್ಯೆ, ಅನೇಕ ಜನರ ಸಾವು ನೋವಿನ ಚಿತ್ರಣ. ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಳಾಗಿ ಆಸ್ವತ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾಫರ್ ತನ್ನ ಜಾಗ ಮಾರಿ ಹಣವನ್ನು ನಳಿನಿಯ ತಾಯಿಗೆ ನೀಡಿ ನಳಿನಿಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾವ, ಅತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಜಾಫರ್‌ನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದವರು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಜಾಫರ್ ನಳಿನಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಬಯಸಿದಾಗ ಶಾರದಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ, ನಳಿನಿ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಒಡಮಟ್ಟಿದ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಾನ ತುಂಬ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರು. ವಿಷ ಉಣ್ಣಿಸುವವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಷಕಂಠರಾಗಿ ಬಾಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ ಎನ್ನುವ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬದುಕುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿ ನಳಿನಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾಳೆ.

‘ಉರಿಬಿಸಿಲು’ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕನಸು ಸನಾನತೆ, ಹೋರಾಟವೆಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೀನಾಳ ಬದುಕು ಯಾವ ನೆಮ್ಮದಿ, ಖಷಿಯಿಲ್ಲದೇ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಕತೆ ಇಲ್ಲಿಯದು. ಅಮೀನಾ ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಗಂಡ ಸವತಿಯನ್ನು ತಂದರೂ ಎದುರಾದದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮವರೇನಾದರೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿವಾಹವಾದರೆ ಅದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಮೀನಾಳ ಗಂಡ ? ಆತನಿಗೆ ಸಾಕುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರಲಿ ಬಿಡಲಿ. ಆತ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪತ್ನಿಯರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾನೂನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ‘ಕಾನೂನೊಂದು ಕತ್ತೆ ಎನ್ನುವಿರಾ ? ಎಂದು ಲೇಖಕಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

‘ಧ್ವನಿಯಿಲ್ಲದ ನೋವುಗಳು’ ಕಥೆಯ ನಾಯಕಿ ಜರೀನಾ. 8ನೇ ತರಗತಿ ಓದಿದ್ದ ‘ಮುಸ್ತಪಾ’ ಎನ್ನುವ ಸೋಮಾರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆತ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆತ್ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮೌಲವಿಯಾಗಿದ್ದ ಜರೀನಾಳ ಅಣ್ಣ ವಿಸಾ ಮಾಡಿ ಮುಸ್ತಪಾನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣ, ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮುಸ್ತಪಾ, ಒಂದು ದಿನ ಜರೀನಾಳಿಗೆ ‘ತಲಾಖ್’ ನೀಡಿದ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹಲವು ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಮುಲಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೌಲವಿ ಪತ್ನಿ ಜುಬೇದಾ ತನ್ನ ಬಳೆಗಳನ್ನು ನಾದಿನಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆರಳಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಾರಿಸಿ ತವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮೌಲವಿ ಗದರಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

“ಆತನ (ಮುಸ್ತಫಾ) ತಂದೆ ಆತನನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದರೆಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟವರೂ ಹೊರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ತಾವೇನಾದರೂ ಕಹಿಯಾಗಿ ಆಡಿದಾಗ ಆತನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರೇ ? ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹೇಗೂ ಕೊಟ್ಟಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಬಂದುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

“ಎಂತಹ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಆದೀತು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಲೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ವೀಸಾ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ” ಎಂದು ಹಲವರಲ್ಲಿ ಅಂಗಲಾಚುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ತನ್ನದೆಯೊಳಗಿನ ವಿರಹ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಅತನಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದುಕತ್ತರವಾಗಿ ತನ್ನ ಪತಿ ಬರೆದುದನ್ನು ತಾನೇ ಓದುವಂತಿದ್ದರೆ ? ತನ್ನ ಭಾವನೆ ಅದುಮಿಟ್ಟು ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿ “ನನ್ನ ಸಲಾಂ ತಿಳಿಸಿ ಅಣ್ಣಾ ! ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥ ಕಾಳಜಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಊರಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದ ತನಗೆ ಪತ್ನಿ ತಲಾಖ್ ನೀಡಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. “ಅಣ್ಣಾ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಮ್ಮೆಯೂ ನನ್ನ ಮುಖನೋಡದೆ ಕಡಲಾಚೆಗಿದ್ದವರು ನನ್ನ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ತಲಾಖ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆಯೇ ? ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆ, ವೇದನೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಲೇಖಕಿಯ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ಕಣ್ತೆರೆಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

‘ವಿಜ್ಞಾನ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಾಗ’ ಕಥೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುದನ ಹೆಣ್ಣು ಕರು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಗು ಮುರುಗಿನ ವರ್ತನೆ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಲಿನಿ ಮತ್ತು ಮಧುಕರ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದು, ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಗಂಡು ಮಗುವಾದರೆ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಮಗು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡದ ಮಾಲಿನಿ ಕೊನೆಗೂ ತನ್ನ ದುಡಿಮೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಪರೇಷನ್ ಆದಾಗ ಆಯಾನಿಂದ ತನಗೆ ಮಗು ಗಂಡು ಆಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಮಧುಕರ ಅವಳನ್ನು ಮನೋವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಕೊಡಿಸಿದ ನಂತರ ಆಕೆ ಹಿಂದಿನಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮಧುಕರ ಕೊನೆಗೂ ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

“ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಇಸ್ತೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನೇಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಎನ್ನುವ ಅವನ ಮಾತಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತನೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಲೇಖಕಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಹೆಂಡತಿ ಅಂದರೇನು’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

‘ಅಂಕುರ’ ಈ ಸಂಕಲನದ ಕೊನೆಯ ಕತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಕೀಲಾ ದುರಂತ ನಾಯಕಿ ಗಂಡ ಸಲೀಂ ದುಬೈನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿ ಅತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಗಂಡನ ಅಣ್ಣನ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಆಕೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕೆ ತಾಳೆಗೆಟ್ಟು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನೀತಿಗೆಟ್ಟವಳೆಂದು ತವರು ಮನೆಗೆ ಸಾಗಾಟ ಸಲೀಂ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

‘ಮಗೂ ಸಹನಾಮಯಿಯಾಗಿರು ಅಲ್ಲಾಹನ ಸಹಾಯ ನಿನಗಿರಲಿ ‘ರಾಣಿಯಂತೆ ಕುಳಿತು ಉಣ್ಣಲು ನೀನೇನು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ ? ‘ಅತ್ತೆಯ ಕಿರುಕುಳ ಹೇಗಾದರೂ ಸಹಿಸಿಕೊ ಮೋಳೇ, ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಒಳ್ಳೆಯವನು. ಪತಿಪತ್ನಿಯರ ಸಂಬಂಧ ಮೂರು ತಲಾಖ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧ ತಾನೇ ? ಅದು ತುಂಡಾಗದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರು. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಿನ ತುಮುಲಗಳನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಮುನುಷ್ಯನ ಕ್ರೂರದ ಮುಖಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವ ದುರಂತವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶ ಇಂಥ ಬರವಣಿಗೆಗಳೇ ಜನರ ಅರಿವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನೆರವಾಗಿವೆ. ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ನಿಷೇಧ, ತ್ರಿವಳಿ ತಲಾಖ್ ನಿಷೇಧದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಮಾನವೀಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯು ಸಿಲುಕಿ ನಲುಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದುರ್ಬರವಾದ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಸಾರಾ ಅವರು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದ ನಂತರ ಜನರ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗತೊಡಗಿತು. ವಯಸ್ಸಿನ ಭೇದವಿಲ್ಲದೇ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಿಂದಾಚೆ ಬಂದು ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಭವ ಪಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಇದು ಕರಾವಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು. ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಆಚರಣೆ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಪ್ರಭಾವ ಕ್ರಮೇಣ ಆಗತೊಡಗಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೇ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರಾ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯು ವಾಸ್ತವತೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಹಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಂತೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರೂಢಿಗತ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿಗುತಿರುವುದು ದುರಂತ.

‘ಖಡ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಲೇಖನಿ ಹರಿತ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಾರಾ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನೇನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ತನ್ನ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಕೆ ಮುಂದಾಗತೊಡಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಗ್ರಂಥಮಣಿ

1. ನಾಡೋಜ ಡಾ.ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್, 2014, ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಆಯ್ದು ಕತೆಗಳು’, ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಶನ್ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು.
2. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, 1992, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ಸ್ವರೂಪ,
3. ಡಾ. ಶಾಂತಾ ಇಮ್ರಾಪುರ, 2001, ಮಹಿಳೆ- ಸಾಹಿತ್ಯ- ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚೇತನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ.
4. ಡಾ. ಎಮ್ ಉಷಾ, 2001, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಕನ್ನಡ ವಿವಿ ಹಂಪಿ,
5. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್, 1997, ಲೇಖನಿ ಗುಚ್ಚ, ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.